

26. Bölüm

COVID-19 PANDEMİSİNDE GENİTOÜRİNER SİSTEM TÜMÖRLERİNDE HASTA YÖNETİMİ

Özlem AYDIN İSAK¹

GİRİŞ

Küresel koronavirus hastalığı (COVID-19), SARS-CoV-2 (severe adult respiratory syndrome coronavirus 2) olarak adlandırılan virüsün damlacık yolu ile insandan insana hızla bulaşmasıyla karakterizedir.(1) İlk veriler kanser teşhisi konan hastaların daha yüksek SARS-CoV-2 enfeksiyon riski taşıyabileceğini öne sürmüştür.(2) Ayrıca veriler tekrarlayan hastane ziyaretlerinin ve yatışların SARS-CoV-2 enfeksiyonu için risk faktörü olduğunu ve özellikle anti-kanser tedavisi sonrası 14 gün içinde yoğun bakım yatışlarının, mekanik ventilatör ihtiyacının ve ölümlerin arttığını göstermiştir.(3, 4)

Pandemi gibi sağlık sistemi kapasitesini zorlayan durumlarda yapılan tıbbi tedavilerden maksimum fayda almak amaçlanır. Bu bağlamda kanser tedavisinin de nasıl önceliklendirileceği düşünülmelidir. Genel olarak yaşamı tehdit eden veya morbiditeye yol açacak hastalıklar ile küratif tedavi şansı olan hastalıkları yüksek önceliklidir. Ayrıca pandemi sürecinde hastaneye gelişi azaltan destekleyici tedavilere de önem verilmelidir. Sonuçta, stratejiler hasta ihtiyaçlarına, standart bakım kriterlerine, kar-zarar oranına ve kaynak durumuna göre belirlenmelidir.(5)

Genitoüriner sistem kanserleri başlığı altında mesane, böbrek, prostat ve testis kanserlerinden bahsedilecektir.

¹ Uzm. Dr. Özlem AYDIN İSAK, T.C. Sağlık Bakanlığı Ankara İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Bilimleri Üniversitesi Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi ozlemaydin_87@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. Guan WJ, Ni ZY, Hu Y, Liang WH, Ou CQ, He JX, et al. Clinical Characteristics of Coronavirus Disease 2019 in China. *The New England journal of medicine*. 2020;382(18):1708-20.
2. Yu J, Ouyang W, Chua MLK, Xie C. SARS-CoV-2 Transmission in Patients With Cancer at a Tertiary Care Hospital in Wuhan, China. *JAMA oncology*. 2020;6(7):1108-10.
3. Ng OT, Marimuthu K, Chia PY, Koh V, Chiew CJ, De Wang L, et al. SARS-CoV-2 Infection among Travelers Returning from Wuhan, China. *The New England journal of medicine*. 2020;382(15):1476-8.
4. Zhang L, Zhu F, Xie L, Wang C, Wang J, Chen R, et al. Clinical characteristics of COVID-19-infected cancer patients: a retrospective case study in three hospitals within Wuhan, China. *Annals of oncology : official journal of the European Society for Medical Oncology*. 2020;31(7):894-901.
5. Lalani AA, Chi KN, Heng DYC, Kollmannsberger CK, Sridhar SS, Blais N, et al. Prioritizing systemic therapies for genitourinary malignancies: Canadian recommendations during the COVID-19 pandemic. *Canadian Urological Association journal = Journal de l'Association des urologues du Canada*. 2020;14(5):E154-e8.
6. <https://www.esmo.org/guidelines/cancer-patient-management-during-the-COVID-19-pandemic/genitourinary-cancers-urothelial-cancer-of-the-bladder-in-the-COVID-19-era>.
7. Leibovich BC, Lohse CM, Crispen PL, Boorjian SA, Thompson RH, Blute ML, et al. Histological subtype is an independent predictor of outcome for patients with renal cell carcinoma. *The Journal of urology*. 2010;183(4):1309-15.
8. Siegel RL, Miller KD, Jemal A. Cancer statistics, 2016. *CA: a cancer journal for clinicians*. 2016;66(1):7-30.
9. <https://www.esmo.org/guidelines/cancer-patient-management-during-the-COVID-19-pandemic/genitourinary-cancers-renal-cell-cancer-in-the-COVID-19-era>.
10. Fitzmaurice C, Allen C, Barber RM, Barregard L, Bhutta ZA, Brenner H, et al. Global, Regional, and National Cancer Incidence, Mortality, Years of Life Lost, Years Lived With Disability, and Disability-Adjusted Life-years for 32 Cancer Groups, 1990 to 2015: A Systematic Analysis for the Global Burden of Disease Study. *JAMA oncology*. 2017;3(4):524-48.
11. <https://seer.cancer.gov/statfacts/html/prost.html>.
12. <https://www.esmo.org/guidelines/cancer-patient-management-during-the-COVID-19-pandemic/genitourinary-cancers-prostate-cancer-in-the-COVID-19-era>.
13. Siegel RL, Miller KD, Fuchs HE, Jemal A. Cancer Statistics, 2021. *CA: a cancer journal for clinicians*. 2021;71(1):7-33.
14. https://www.dana-farber.org/uploadedFiles/Pages/COVID-19_Facts_and_Resources/gu-cancer-COVID-19-guidelines.pdf.